

Socio-Economic Problems and the State

journal home page: <http://sepd.tntu.edu.ua>

Spivak, S., Gunderuk, T., Hohus, S. & Chychun, S. (2021) Didzhytalizatsiia oblikovykh protsesiv na pidpriemstvakh maloho ta serednoho biznesu [Digitalization of accounting processes at small and medium-sized business enterprises]. *Sotsialno-ekonomichni problemy i derzhava* [Socio-Economic Problems and the State] (electronic journal), Vol. 25, no. 2, pp. 385-392. Available at: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2021/21ssmtsbs.pdf>

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ОБЛІКОВИХ ПРОЦЕСІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ

Сергій СПІВАК

Тетяна ГУНДЕРУК

Соломія ГОГУСЬ

Софія ЧИЧУН

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

вул. Руська, 56, м. Тернопіль, 46001, Україна

e-mail: spivaksm@ukr.net

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7160-2151>

e-mail: tetya.gun@gmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4569-4627>

e-mail: solomiiahohus@gmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5666-3634>

e-mail: Sofia08chuchyn@gmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0696-9114>

Article history:

Received: October, 2021

1st Revision: October, 2021

Accepted: November, 2021

JEL classification:

M49

UDC:

657

DOI:

<https://doi.org/10.33108/sepd.2022.02.385>

Анотація. В статті висвітлено та проаналізовано тенденції щодо використання інформаційних систем в обліку. Розкрито основні переваги використання програмних продуктів в роботі облікового персоналу. Трансформація фахових навиків бухгалтера вимагає від нього сьогодні не лише знання методики ведення обліку, а й можливості швидкого та повноцінного оволодіння сучасними технологіями збору, обробки та обміну інформацією. У статті наведені основні відмінні риси підприємств малого та середнього бізнесу. Досліджено історію розвитку та становлення інформаційних систем. Окреслено основні причини початку використання програмних продуктів на підприємствах з метою спрощення та оптимізації облікового процесу на різних ділянках обліку. Розкрито суть поняття «діджиталізація». Орієнтація стратегії розвитку підприємства на діджиталізацію є передумовою для його ефективної роботи й підвищення конкурентоспроможності. Авторами було проведено огляд програмних рішень вітчизняних і закордонних розробників, а також серед них виокремлено ряд тих, що можуть використовуватись підприємствами малого та середнього бізнесу для діджиталізації та спрощення облікової роботи. Програмні продукти полегшують в разі процес роботи підприємств та їх веденні бухгалтерського обліку. Інформаційні системи пришвидшують процес обробки інформації, її підсумування та зберігання, що у свою чергу зменшує навантаження фахівця. Кожна програма для ведення обліку все більше розвивається та удосконалюється. З огляду на останні зміни в країні, ринок інформаційних систем і технологій збільшився у разі вітчизняними розробками, які, у свою чергу, складають конкуренцію закордонним програмним продуктам. Ринок інформаційних систем став привабливим для компаній світового рівня, які розробляють полегшені версії власних програм, а також пристосовують їх для потреб українських користувачів.

Ключові слова: автоматизація бухгалтерського обліку, діджиталізація, суб'єкт малого та середнього бізнесу, програмне рішення, інформаційні системи, інформаційні технології.

Співак С. Діджиталізація облікових процесів на підприємствах малого та середнього бізнесу [Електронний ресурс] /Сергій Співак, Тетяна Гундерук, Соломія Гогусь, Софія Чичун // Соціально-економічні проблеми і держава. — 2021. — Вип. 2 (25). — С. 385-392. — Режим доступу: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2021/21ssmtsbs.pdf>

This open access article is distributed under a Creative Commons Attribution (CC-BY) 4.0 license.

1. Постановка проблеми.

Загальна тенденція комп'ютеризації і трансформаційні процеси в суспільстві, привертають увагу до оптимізації та автоматизації як управлінського так і облікового процесу на підприємстві. На даний момент, ринок програмних рішень для ефективного ведення обліку є досить багатограним і охоплює різні напрямки. Основними завданнями інформаційних технологій є підготування, зберігання, та структурування інформації, яка необхідна для бізнесу. Такі технології забезпечують інтеграцію та взаємозв'язок, як між різними ділянками одного підприємства, так і між підприємствами однієї галузі. Також, варто відзначити, що інформаційні технології та загальна діджиталізація обліку, дозволяють спростити подання звітності, облік податків, та безліч інших необхідних процедур, пов'язаних із державними органами. Впровадження інформаційних систем і технологій є обов'язковою умовою діяльності сучасного підприємства, що сприятиме прийняттю обґрунтованих стратегічних управлінських рішень, спрямованих на зростання конкурентоспроможності та посилення економічної безпеки підприємства [19]. Таким чином, діджиталізація облікового процесу і правильно обраний підхід до її запровадження та правильного функціонування на підприємстві є передумовою для ефективної роботи підприємства й підвищення його конкурентоспроможності.

2. Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Даний термін і практика у вітчизняній системі ведення обліку відносно недавно. Теоретичні аспекти діджиталізації висвітлили в своїх працях такі науковці як: О. Гудзь, О. Грибіненко, М. Дубина, Л. Лігоненко, Т. Лазоренко, О. Абакуменко, М. Устенко, С. Федюнін, С. Король та інші.

Деякі науковці, серед яких Лігоненко Л., відзначають, що діджиталізація є необхідним процесом розвитку сучасних підприємств в умовах неоекономіки [8]. В свою чергу, А. Гуренко відзначає, що головною особливістю діджиталізації є створення умов для більш комфортної та оперативної взаємодії бізнесу та споживачів [6]. Інший вітчизняний науковець М. Устенко притримується думки, що діджиталізація бізнесу стає невідворотною тенденцією, ігнорування якої стає ознакою відсталості й невідповідності сучасним вимогам. Стратегічні заходи щодо підвищення конкурентоспроможності будь-якого економічного суб'єкта повинні реалізовуватися в площині його цифрового виміру [18].

Суттєвий зв'язок між впровадженням цифрових технологій та управлінським обліком описав у своїй праці Алнур Бхімані [4]. Відповідно до словника інформаційних технологій Gartner, оцифрування – це використання цифрових технологій для зміни бізнес-моделі та надання нових доходів і створення цінних творчих можливостей [3]. Визначення Gartner торкається питання про те, що мається на увазі під «цифровим бізнесом», і воно трактується як генерація сучасних бізнес-моделей шляхом поєднання цифрового та фізичного світів.

3. Постановка завдання.

Метою дослідження є визначення ролі діджиталізації в удосконаленні ведення облікових процесів на підприємствах малого та середнього бізнесу.

Для досягнення поставленої мети визначено наступні наукові завдання: розкрити сутність діджиталізації, як неминучого процесу прогресивного розвитку економіки; дослідити ринок програмних продуктів і комп'ютеризованих систем бухгалтерського обліку.

Для вирішення поставлених завдань було використано наступні методи: аналіз, синтез, узагальнення, індукція.

4. Виклад основного матеріалу.

Кожний бізнес повинен відстежувати фінансові дані, які ідентифікуються з його бізнес-вправами. Він також має різні процедури – деякі основні, інші громіздкі та заплутані. Сучасний бухгалтерський облік заснований на системі, яка розроблена ще італійським ченцем Лукою Пачолі понад 500 років тому. Ця наукова система була настільки добре описана, що на ній ґрунтуються навіть сучасні принципи бухгалтерського обліку.

Революція інформаційних технологій, яка ввела в світову спільноту електронно-обчислювальні машини, пережила декілька етапів змін. Найбільш помітним є 1960-ті роки, коли великим організаціям потрібно було зберігати багато інформації. Спочатку комп'ютери використовувалися лише для складних баз даних. Тим не менш, люди розуміли численні можливості використання комп'ютерів під час повсякденного використання. Одним з великих досягнень стало впровадження персональних комп'ютерів (ПК) та комп'ютерів Mac, що спонукало організації різних галузей впроваджувати комп'ютеризацію багатьма способами. До появи комп'ютерів в організаціях на робочих місцях існували різні гаджети, наприклад: факси, машинки для друку, телефакс, стенографічне обладнання та картотеки. Комп'ютери фактично замінили всі ці офісні інструменти. Офіси в основному були переповнені. Інтернет приніс організаціям величезну користь у вигляді потоку інформації, та зв'язку з різними куточками світу.

В результаті швидкої зміни технології, численні малі та середні підприємства віддають перевагу вести облік за допомогою комп'ютерного програмного забезпечення, а не покладатися на громіздку ручну систему бухгалтерського обліку, що під собою розуміє ведення великих паперових книг. Прогрес у сфері інноваційної діяльності зрештою спричинив впровадження комп'ютеризованих систем бухгалтерського обліку, які допомагатимуть складати відповідні фінансові звіти як для керівництва, так і для клієнтів для прийняття рішень. Комп'ютеризовані системи обліку автоматизують обліковий процес, підвищуючи продуктивність праці та скорочуючи витрати. Більше того, він має тенденцію бути більш точним, швидшим у використанні та менш схильним до помилок, ніж ручна система.

Діджиталізація передбачає застосування інформаційних систем і технологій перетворення вихідних даних у результатну інформацію. Тому, інформаційна технологія не може існувати окремо від технічного й програмного середовища [16].

Необхідність використовувати в обліковому процесі програмні продукти зумовлена широким спектром інформаційних завдань, які покладено перед обліком. Після набуття чинності Указу Президента України [17], згідно якого введено заборону на нові торгові операції з представниками вказаних у переліку компаній, під заборону потрапили розробники російських програмних продуктів «1С», «Галактика» та «Парус», що активно використовувались для автоматизації обліку переважною частиною представників малого та середнього бізнесу в Україні. Цей указ став стимулом для розвитку розробок напряму програмних продуктів для малого та середнього бізнесу як вітчизняних, так і закордонних розробників облікових інформаційних технологій.

За різними даними, до 2017 року програмними платформами корпорації «1С» користувалось 70-80% представників українського бізнесу.

Зважаючи на унікальність кожного підприємства, його організаційної структури, виду та структури його діяльності, не може йтися про єдиний підхід організації руху та обробки облікової інформації для всіх підприємств [2].

Для вирішення однієї з найважливіших задач, варто звернути увагу на програмні продукти, що володіють більшою гнучкістю і здатні відображати зміни зовнішніх умов. Закордонною практикою також підтверджено, що за наявності спеціального штатного

працівника, який контролює правильну роботу з інформаційними процесами на підприємстві, збільшується ефективність як облікового процесу, так і роботи підприємства в цілому.

Український ринок програмних продуктів для бізнесу досить різноманітний. В Україні функціонують закордонні продукти: «SAP AG», «BDO Consulting» – Німеччина; «Microsoft» «Smart Business» – США; «Logo Unity» – Туреччина; «SplashSaldo», «SplashDev» – Австрія-Румунія); «1С:Підприємство» – Росія та інші. Також українські: «DeloPro», «IT-Підприємство, Таксер, «ERP-система BSI», «ERP Marka», «Віртуозо», «Конекто», «B52» та інші.

Нами було проведено огляд програмних рішень вітчизняних розробників, серед них для діджиталізації та автоматизації облікових процесів на малих та середніх підприємствах можна використати наступні.

Dilovod – вітчизняний онлайн-сервіс для ведення звітності та обліку. Перевагою цього сервісу є можливість працювати одразу кільком користувачам, багатовіконний інтерфейс, організація автоматичного завантаження замовлень з інтернет-магазину замовника, актуалізація цін та за потребою налаштування індивідуальних характеристик. До недоліків можна віднести неможливість синхронізації даних з іншими програмними продуктами [9].

iFin – ще один вітчизняний продукт, який розроблений для ведення онлайн бухгалтерії з можливістю автоматизованого формування, перевірки електронної звітності та її подання до органів ДПС, Пенсійного фонду України, Фонду соціального страхування, органів статистики [13]. Програмні рішення цієї фірми мають цілу низку переваг. До них можна віднести: можливість створення великої кількості профілів підприємств та ФОП; автоматичне заповнення полів документів з картки підприємства; також програма сумісна з різними операційними системами – Windows, Linux, Android, IOS та ін., що дає можливість працювати у програмі як на персональному комп'ютері, так і за допомогою мобільних гаджетів таких як: планшет чи телефон; функція автоматичного заповнення звітів на основі первинних документів, можливість обміну електронною документацією.

Недоліками iFin вважають: майже відсутня технічна підтримка, невелика кількість підключених довідників, відсутність можливості доопрацювання функціоналу.

Taxer – сервіс українського виробництва, який відноситься до програм «хмарного сховища». Така програма може підійти малим підприємствам, які працюють за прощеною системою оподаткування. У функціоналі цього сервісу є: формування основних форм податкової звітності для ФОП, податковий календар та розрахунки з бюджетом. Також за платну підписку, за допомогою програми можна сформувати звітність, сплатити податки онлайн, та розрахувати курсову різницю. Актуальною є інформація в довідниках, наявні юридичні та бухгалтерські консультації. Наявна система індивідуального шифрування даних для забезпечення їх захисту та можливості відновлення з резервної копії [15].

MASTER:Бухгалтерія – комплексний програмний продукт від української компанії-розробника IT-Enterprise для ведення бухгалтерського та податкового обліку на підприємствах малого та середнього бізнесу. Дана програма охоплює всі ділянки як бухгалтерського так і податкового обліку. Відмінною рисою цієї програми є її повна відповідність українським реаліям. Програма створена українцями для українців. Існує декілька версій програми, серед яких і для бюджетних установ [11].

Bookkeeper – сучасна онлайн-бухгалтерія. Сервіс дозволяє вести облік діяльності, складати та подавати податкову звітність з будь-якого пристрою. Дане програмне рішення має достатній функціонал для використання суб'єктами малого та середнього підприємництва. Програма є інтегрованою з програмним забезпеченням «Соната» [14].

АБ-Офіс – програма створена для оптимізації роботи ланки управління підприємством та адміністративного персоналу. Програма дає змогу вести повноцінний оперативний, бухгалтерський та податковий облік, з усіма необхідними звітами та документацією. Сервіс відноситься до мережевих і дає змогу підключити до єдиної мережі до 25 робочих місць. Також до можливостей програми відноситься можливість ведення кількох баз даних з можливістю обміну інформацією між ними. В програмі організовано зручне та швидке підключення фіскальних реєстраторів, сканерів штрих-кодів, друк цінників. Розробники гарантують навчання персоналу та технічну підтримку свого продукту на різних стадіях впровадження [12].

5. Висновки та перспективи подальших досліджень в даному напрямку.

Мале та середнє підприємництво було і залишається важливою ланкою в економіці будь-якої країни. Саме на підприємства таких розмірів припадає лівова частка працевлаштувань, частка у ВВП, нових винаходів та інноваційних рішень. Також варто зазначити, що суб'єкти малого та середнього бізнесу за рахунок гнучкості та мобільності легко підлаштовуються під потреби ринку, і часом, змінюють вектор розвитку цього самого ринку. Саме тому варто приділити особливу увагу таким підприємствам, адже від грамотної роботи та ефективності роботи малих та середніх бізнесів залежить багато економічних і соціальних показників. Діджиталізація, як сучасний метод, покликана полегшити роботу з багатьма процесами, втому числі, й обліковими. Як універсальний метод, діджиталізація може застосовуватись як великими, так і малими підприємствами. На противагу великим підприємствам, де масиви даних набагато більші, малі та середні потребують оптимізації й «оцифрування» даних не менше за рахунок постійної потреби бути сучасними та отримувати релевантну інформацію. На вітчизняному ринку програмних рішень для бізнесу присутні сервіси як для великих, так і для середніх і малих підприємств. Такі програми варіюються від простих платформ для обміну інформацією всередині підприємства до комплексних багатозадачних програм з великим функціоналом і можливістю використання різних пристроїв. Проте, незважаючи на сучасні тенденції, деякі суб'єкти малого та середнього бізнесу не поспішають діджиталізувати облік, обмежуючись однією-двома простими програмами і ведучи «перевірений» паперовий облік. Це пояснюється рядом факторів, таких як: протистояння змінам, неготовність персоналу та необхідністю постійного підтримування та оновлення програмного забезпечення підприємства. Вибір, як завжди, за підприємством. Ми ж пропонуємо не боятись змін і переходити в нову цифрову еру.

Author details (in English)

DIGITALIZATION OF ACCOUNTING PROCESSES AT SMALL AND MEDIUM-SIZED BUSINESS ENTERPRISES

Serhii SPIVAK

Gunderuk TETIANA

Hohus SOLOMIIA

Chychun SOFIIA

*Ternopil Ivan Puluj National Technical University,
56 Ruska str., 46001, Ternopil, Ukraine*

e-mail: spivaksm@ukr.net
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7160-2151>

e-mail: tetya.gun@gmail.com
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4569-4627>

e-mail: solomiiahohus@gmail.com
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5666-3634>

e-mail: Sofia08chuchyn@gmail.com
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0696-9114>

Abstract. *The article highlights and analyzes trends in the use of information systems in accounting. The main advantages of using software products in the work of accounting staff are revealed. Transformation of professional skills of an accountant requires from him today not only knowledge of accounting methods, but also the ability to quickly and fully master modern technologies for collecting, processing and exchanging information. The*

history of development and formation of information systems is investigated. The main reasons for the beginning of the use of software products in enterprises in order to simplify and optimize the accounting process in different areas of accounting are outlined. The essence of the concept of "digitalization" is revealed. The orientation of the company's development strategy on digitalization is a prerequisite for its effective work and increase competitiveness. The authors reviewed software solutions of domestic and foreign developers, as well as among them a number of those that can be used by small and medium enterprises to digitize and simplify accounting. Software products greatly facilitate the process of enterprises and their accounting. Information systems speed up the process of information processing, summarization and storage, which in turn reduces the workload of the specialist. Every accounting program is evolving and improving. Given the recent changes in the country, the market of information systems and technologies has increased many times by domestic developments, which, in turn, compete with foreign software products. The information systems market has become attractive for world-class companies that develop lightweight versions of their own programs, as well as adapt them to the needs of Ukrainian users.

Key words: accounting automation, digitalization, small and medium business entity, software solutions, information systems, information technologies.

Appendix A. Supplementary material

Supplementary data associated with this article can be found, in the online version, at <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2021/21ssmtsb.pdf>

Funding

The authors received no direct funding for this research.

Citation information

Spivak, S., Gunderuk, T., Hohus, S. & Chychun, S. (2021) Didzhitalizatsiia oblikovykh protsesiv na pidpriemstvakh maloho ta serednoho biznesu [Digitalization of accounting processes at small and medium-sized business enterprises]. *Sotsialno-ekonomichni problemy i derzhava* [Socio-Economic Problems and the State] (electronic journal), Vol. 25, no. 2, pp. 385-392. Available at: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2021/21ssmtsb.pdf>

Використана література:

1. Абакуменко О. В., Деркач А. О, Корнеєва М. В. Діджиталізація банківського сектору України. Фінансові дослідження, 2013. № 1(1). URL: <https://fr.stu.cn.ua/tmppdf/20.pdf> (дата звернення 18.10.2021).
2. Акімова Т. В., Бережна Л. В. Аналіз наявних підходів до організації руху та обробки облікової інформації на підприємстві. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2018 – Вип. 2(13). (дата звернення 18.10.2021)
3. Бреннен, С. Крейс, Д., Оцифрування та діджиталізація. Культура в цифровому форматі: веб-сайт. URL: culturedigitally.org.
4. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>. (дата звернення 18.10.2021) DOI: [10.1038/modpathol.3880786](https://doi.org/10.1038/modpathol.3880786)
5. Гуренко А. В., Гашутіна О. Е. Напрями розвитку систем управління в умовах діджиталізації бізнесу в Україні. Економіка і суспільство. Випуск №19. Мукачівський державний університет, 2018 р. URL: <https://msu.edu.ua/ekonomika-ta-suspilstvo/> (дата звернення 18.10.2021).
6. Буман Г., Нікоу Ш., Моліна-Кастільо Ф., Вплив діджиталізації на бізнес-моделі. Цифрова політика, регулювання та управління. №2 2018. URL: <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/DPRG-07-2017-0039/full/pdf?title=the-impact-of-digitalization-on-business-models> DOI: [10.1108/DPRG-07-2017-0039](https://doi.org/10.1108/DPRG-07-2017-0039) (дата звернення 18.10.2021).
7. Лігоненко Л. О., Хріпко А. В., Доманський А. О. Зміст та механізм формування стратегії діджиталізації в бізнес-організаціях. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". — 2018. — №22. DOI: [10.25313/2520-2057-2018-22-4555](https://doi.org/10.25313/2520-2057-2018-22-4555).

8. Онлайн-програма для обліку Деловод. : веб-сайт. URL: <http://delovod.ua>.
9. Основні показники статистики демографії підприємств. Державний комітет статистики України: веб-сайт. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2021/r_so/arh_demogr_pidpr.
10. Офіційний сайт MASTER:Бухгалтерія: веб-сайт. URL: <https://masterbuh.com>.
11. Офіційний сайт ТОВ «АБ Система»: веб-сайт. URL: <http://ab.biz.ua/uk>.
12. Офіційний сайт ТОВ «Айфін»: веб-сайт. URL: <http://edi.ifin.ua>.
13. Офіційний сайт ТОВ «Буккіпер СААС»: веб-сайт. URL: <https://bookkeeper.kiev.ua/>.
14. Офіційний сайт ТОВ «Таксер»: веб-сайт. URL: <https://taxer.ua/uk>.
15. Ткаль Я. С. Особливості використання інформаційних систем і технологій в обліку. Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. – 2014. – №2(26). – С.127-130.
16. Указ Президента України «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» від 5.05.2017 № 133/2017.: веб-сайт. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/133/2017>.
17. Устенко, М. О. Руських А. О. Діджиталізація: основа конкурентоспроможності підприємства в реаліях цифрової економіки. Вісник економіки транспорту і промисловості. Випуск № 68. 2019 р. с.188.
18. Юрчук Н. П. Інформаційні системи в управлінні діяльністю підприємства. Агросвіт. – 2015. – №19. – С.53-58.

References

1. Abakumenko O. V., Derkach A. O, Kornieieva M. V. (2018). Didzhytalizatsiia bankivskoho sektoru Ukrainy [Digitalization of the banking sector of Ukraine]. Finansovi doslidzhennia [Financial research]. vol. 1(1). Available at: <https://fr.stu.cn.ua/tmppdf/20.pdf>.
2. Akimova T. V., Berezhna L. V. (2018). Analiz naiavnykh pidkhodiv do orhanizatsii rukhu ta obrobky oblikovoi informatsii na pidpriemstvi [Analysis of existing approaches to the organization of traffic and processing of accounting information at the enterprise]. Skhidna Yevropa: ekonomika, biznes ta upravlinnia [Eastern Europe: Economy, Business and Management]. vol. 2(13). Available at: http://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/13_2018/42.pdf.
3. Brennen, S. Kreis, D. (2016). Otsyfruvannia ta didzhytalizatsiia. Kultura v tsyfrovomu formati [Digitization and digitalization. Culture in digital format]. Available at: culturedigitally.org.
4. Hospodarskyi kodeks Ukrainy № 436-IV vid 16.01.2003 [Economic Code of Ukraine № 436-IV of 16.01.2003]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>. DOI: [10.1038/modpathol.3880786](https://doi.org/10.1038/modpathol.3880786)
5. Hurenko A. V., Hashutina O. E. (2018). Napriamy rozvytku system upravlinnia v umovakh didzhitalizatsii biznesu v Ukraini [Directions of management systems development in the conditions of business digitalization in Ukraine]. Ekonomika i suspilstvo [Economy and society]. vol. 19. Available at: <https://msu.edu.ua/ekonomika-ta-suspilstvo>.
6. Buman H., Nikou Sh., Molina-Kastilo F. (2018). Vplyv didzhytalizatsii na biznes-modeli [The impact of digitalization on the business model]. Tsyfrova polityka, rehuliuвання ta upravlinnia [Digital policy, regulation and management]. n. 2. Available at: <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/DPRG-07-2017-0039/full/pdf?title=the-impact-of-digitalization-on-business-models> DOI: [10.1108/DPRG-07-2017-0039](https://doi.org/10.1108/DPRG-07-2017-0039)

7. Lihonenko L. O., Khripko A. V., Domanskyĭ A. O. (2018). Zmist ta mekhanizm formuvannia stratehii didzhitalizatsii v biznes-orhanizatsiakh [Content and mechanism of digitalization strategy formation in business organizations]. Mizhnarodnyi naukovyi zhurnal "Internauka" [International Scientific Journal "Internauka"]. n. 22. DOI: [10.25313/2520-2057-2018-22-4555](https://doi.org/10.25313/2520-2057-2018-22-4555).
8. Onlain-servis obliku ta zvitnosti Dilovod [Online service of accounting and reporting Dilovod]. Available at: <http://dilovod.ua>.
9. Osnovni pokaznyky statystyky demohrafii pidpryiemstv [The main indicators of enterprise demography statistics]. Derzhavnyi komitet statystyky Ukrainy. [State Statistics Committee of Ukraine]. Available at: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2021/r_so/arh_demogr_pidpr.
10. Ofitsiyni sait MASTER:Bukhhalteriia [Official site of MASTER: Accounting]. Available at: <https://masterbuh.com>.
11. Ofitsiyni sait TOV «AB Systema» [Official site of AB Sistema LLC]. Available at: <http://ab.biz.ua/uk>.
12. Ofitsiyni sait TOV «Aifin» [Official site of Ifin LLC]. Available at: <http://edi.ifin.ua>.
13. Ofitsiyni sait TOV «Bukkiper SAAS» [Official site of Bukkiper SAAS LLC]. Available at: <https://bookkeeper.kiev.ua/>.
14. Ofitsiyni sait TOV «Takser» [Official site of Taxer LLC]. Available at: <https://taxer.ua/uk>.
15. Tkal Ya. S. (2014). Osoblyvosti vykorystannia informatsiinykh system i tekhnolohii v obliku [Features of the use of information systems and technologies in accounting]. Visnyk Berdianskoho universytetu menedzhmentu i biznesu [Bulletin of Berdyansk University of Management and Business]. n. 2(26). pp.127-130.
16. Ukaz Prezydenta Ukrainy «Pro zastosuvannia personalnykh spetsialnykh ekonomichnykh ta inshykh obmezhuvalnykh zakhodiv (sanktsii)» № 133/2017 vid 5.05.2017 [Decree of the President of Ukraine "On the application of personal special economic and other restrictive measures (sanctions)" № 133/2017 of 5.05.2017]. Available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/133/2017>.
17. Ustenko, M. O., Ruskykh A. O. (2019). Didzhitalizatsiia: osnova konkurentospromozhnosti pidpryiemstva v realiiakh tsyfrovoy ekonomiky [Digitalization: the basis of enterprise competitiveness in the realities of the digital economy]. Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti [Bulletin of Transport Economics and Industry]. vol. 68. pp. 181-192.
18. Iurchuk N. P. (2015). Informatsiini systemy v upravlinni diialnistiu pidpryiemstva [Information systems in the management of the enterprise]. Ahrosvit [Agricultural world]. n. 19. pp. 53-58.

© 2021 Socio-Economic Problems and the State. All rights reserved.

This open access article is distributed under a Creative Commons Attribution (CC-BY) 4.0 license.

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following terms:

Attribution — You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made.

You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.

No additional restrictions

You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Socio-Economic Problems and the State (ISSN: 2223-3822) is published by Academy of Social Management (ASM) and Ternopil Ivan Puluj National Technical University (TNTU), Ukraine, Europe.

Publishing with SEPS ensures:

- Immediate, universal access to your article on publication
- High visibility and discoverability via the SEPS website
- Rapid publication
- Guaranteed legacy preservation of your article
- Discounts and waivers for authors in developing regions

Submit your manuscript to a SEPS journal at <http://sepd.tntu.edu.ua>

